

MALA ŠOLA RUŠČINE

НЕ ГОВОРИ, ЧТО ДЕЛАЛ, А ЧТО СДЕЛАЛ!

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

»Ne govori, kaj si delal, ampak kaj si naredil!« pravi pregovor v naslovu. Da lahko izrazimo trajanje oz. ponavljanje dejanja ali pa poudarimo njegov rezultat, obstajajo nedovršni in dovršni glagoli. Temu sistemu pravimo glagolski vid.

Večina glagolov ima tako imenovani vidski par, ki ga sestavljata glagol v nedovršenem gl. vidu oz. nedovršnik in glagol v dovršenem gl. vidu oz. dovršnik. Obstaja več načinov, kako iz nedovršnika tvorimo dovršnik. Najpreprostejši način je ta, da nedovršniku dodamo predpono, denimo **читать – прочитать** (čitati^{si} pračitati^{si}) = brati – prebrati, **смотреть – посмотреть** (smatreti^{si} pasmatreti^{si}) = gledati – pogledati.

Lahko se spremeni pripona sredina glagola, kot na primer **опаздывать – опоздать** (apazdyvasjt^{si} apazdat^{si}) = zamujati – zamuditi.

Lahko pa ima dovršnik povsem drugo obliko kot nedovršnik, denimo **говорить – сказать** (gavarit^{si} skazat^{si}) = govoriti – reči.

Vir slike: <http://prikol.i.ua/view/571683/>
Pokvaril se nam je računalnik, zato moramo vse delati ročno!

Slovenščina pozna podoben sistem, zato Slovencu načeloma ni treba na novo odkrivati pogojev, v katerih se uporablja kateri izmed vidskih glagolov. Velja pa opozoriti, da se v ruščini vedno, kadar govorimo o ponavljajočih se dejanjih, uporablja nedovršnik. To po navadi nakazujejo tudi prislovna določila časa, ki se pojavljajo v takšnih stavkih: **каждый день** (každyj dⁿⁱeni) = vsak dan, **всегда** (vsigda) = vedno, **иногда** (inagda) = včasih, **никогда** (njikagda) = nikoli, **редко** (retko) = redko, **обычно** (abyčno) = običajno.

Летом я каждый день вставал в 6 часов = Poleti sem vsak dan vstal ob šestih. Kot vidimo, bi v slovenščini v tem primeru izbrali dovršnik (vstati), ruščina pa zaradi opisa ponavljajočega se dejanja zahteva nedovršnik (вставать = vstajati), zato naj nas materinščina nikar ne zavede!

ZANIMIVO IN UPORABNO:

v ruščini za opis »dovršenih« dejanj v prihodnosti uporabimo kar sedanjik dovršnega glagola. Podobno kot v slovenščini Kekec zapoje Jaz pa pojdem in zasejem ... Tako je tudi v stavkih, kot so: Jutri ti povem, takoj pridem, v torek se vrnem. **Jutri bom govoril z direktorjem in vas bom poklical - bomo tako prevedli** »Завтра я поговорю с директором и позвоню вам.« Zakaj ruščina v tem primeru ne uporablja sestavljenega prihodnjika z glagolom biti, pa bomo podrobneje pojasnili naslednjč.